

Operairó verseny: beszélgetések a szerzőkkel

Készült: 2016. december 13

TARTALOMJEGYZÉK

OPERAÍRÓ VERSENY: BESZÉLGETÉSEK A SZERZŐKKEL

INTERJÚ LENDVAI PÉTER ZENESZERZŐVEL

INTERJÚ MÁTYÁSSY SZABOLCS ZENESZERZŐVEL

INTERJÚ SZILÁGYI MIKLÓS ZENESZERZŐVEL

MINDEN OLDAL

4. OLDAL / 4

Interjú Szilágyi Miklós zeneszerzővel

„TÖREKEDTEM A DALLAMOSSÁGRA...”

- Az Operairó versenyt figyelemmel kísérő hallgatók már ismerhetik az Ön nevét: Ostrom opera című művével ott volt a 2013. évi döntőben. Ez után kezdte el írni a La Prima Donna című operáját?

- A La Prima Donnát még 2012-ben kezdtem el írni. A zongorakivonat el is készült néhány hónap alatt, azonban a hangszereléssel megcsúsztam, így azt csak 2014 elejére tudtam befejezni. A valós munka körülbelül 7 hónapot vett igénybe.

- Kérem, foglalja össze a mű cselekményét!

- A mű alapkonfliktusa nagyon egyszerű, már-már bagatell. Egy operaházban Bellini Normájának előadására készülnek. Amikor a primadonna megérkezik a színházba – egy órával az előadás előtt – akkor derül ki, hogy elment a hangja. Az opera ezek után az előadás megmentésére tett egyre kétségbeesettebb kísérleteket és a kollégák olykor kárörvendő, máskor nemtörődöm reakcióit dolgozza fel. A bagatell (vagy bagatellizált) problémának ugyanilyen a megoldása is, de ezt nyilván nem kellene elárulni. A mű mondanivalója a zene és a szöveg sorai közt van elrejtve és a Horváth György Tiborral szerzőként megélt furcsaságoktól kezdve néhány „kikacsintásig” sok mindent tartogat. Teljes eljátszása nagyjából egy órára tehető.

- Az Ostrom operában kizárólag fúvószenekart, valamint ütősöket alkalmazott. Milyen összetételű a La Prima Donna zenekara?

- Az Ostrom Opera, teljes nevén Ostrom Opera – Kőszeg 1532 egy trilógia darabja: együvé tartozik két másik operával, az Os Opera – Zygeth 1566 és az Ostrom Opera – Buda 1686 című darabokkal, jóllehet, csak az első jutott el a bemutatásig. A trilógia három része szinte minden tekintetben ugyanazon koncepció mentén készült. Rengeteget tanultam a megírásukból. Válaszol kérdésre: az Ostrom Operák hangszerelése praktikus okokból korlátozódott fúvószenekarra, hiszen – ahogy mondani szoktunk – török sereg nem nagybőgővel vonult fel várat ostromolni. A La Prima Donnában viszont kipróbálhattam mindazt, amit az egyetemen és a tankönyvekből a szimfonikus zenekar hangszereléséről megtanultam. Szükség is volt rá, hiszen a környezet megkívánta a szélesebb hangszínskálát, és így a szereplők karaktereit is jobban lehetett árnyalni. A zenekar mérete nem a legnagyobb: talán a romantikus operák zenekarához hasonlítanám, eltekintve a kissé gazdagabb ütőhangszerparktól.

- Említette, hogy egyelőre csak a trilógia egyik darabját, a három évvel ezelőtti miskolci Operairó versenyre benevezett Ostrom Opera – Kőszeg 1532 címűt sikerült bemutatni. Ezt viszont, ha jól tudom, a verseny után Kőszegen is játszották.

- Az Ostrom Opera – Kőszeg 1532 Kőszegnek készült, de sajnos oda csak késve, 2014-ben érkezett meg, amihez viszont na kellett a miskolci siker. A színrevitel meglehetősen jól sikerült, hiszen mindkét előadás telt házzal ment. De nem kapott nagy publicitást, ezért más, nagyobb, operát játszó színház nem fogadta, nem is fogadhatta. Kísérlet történt ugyanakkor a szigetvári Ostrom Opera bemutatására is, de a befogadó fél részéről sajnos elhaltak a tárgyalások.

- A verseny kiírása szerint „népoperákat” várnak. Ezen túl követ-e zenéjében az opera valamilyen jól meghatározható zenei irányzatot, stílust? És mennyire tartja nehéznek előadni a művet?

Szilágyi Miklós

nem tudnám meghatározni, ahogy a sajátomat sem. Időről időre visszanyúlok a népzenehez, de ettől még nem nevezném ma folkloristának; Sztravinszkijtől és Bartóktól is nagyon sokat tanultam, de egyiküket sem igazán lehet követni, hiszen utolérhető géniuszok voltak, úgyhogy döntse el a hallgató, hogy milyen stílusba sorolja a művemet.

Ami az előadhatóságot illeti: szerintem az egyetlen dolog, ami talán nehézséget okozhat, az néhány tételben a metrum, esetleg ritmus. Egyszer valaki azt mondta a zenémre, hogy egyedi lüktetése van. Ha valaki ezt az egyedi lüktetést megérzi, könnyebb dolga van.

- Horváth György Tibor szövegkönyve irodalmi művön alapul?

- Igazából sok irodalmi művön. Bár a karakterei egyediek, mégis valahonnan mintha ismerősek lennének. Természetesen a történet sem egészen új, hiszen hasonlóval lehet azért találkozni az irodalomban. Horváth György Tibor nagyon széleskörűen tájékozott drámaíró, szeretek a szövegkönyveivel dolgozni, tele van okos utalásokkal, zseniális, képszerű megoldásokkal, és az alkotás folyamán is mindig tartogat meglepetéseket.

- A már említett Ostrom Operák mellett mely műveit tartja a legfontosabbnak, melyekre a legbüszkébb?

- Mindig azt a művet tartom a legfontosabbnak, amin éppen valamilyen formában dolgozom. Megírása alatt egy darab mindenképp prioritást élvez. Akkor is előre kerül egy mű a fontossági sorrendben, ha lehetőségem van rá, hogy magam adjam elő. Most éppen ilyen bemutatóra készülünk: három vegyeskaromat mutatjuk be két általam vezetett kórusral a hétvége folyamán. Büszke sok művemre vagyok, de az Ostrom Operák mellett kiemelném az Ascendit Deus in Lubilo című kórusművet, ami harmadik lett a Magyar Zeneszerzők Egyesülete által szervezett versenyen 2011-ben, a Tavasz című, Kányádi Sándor versére írott kórusművet, ami a Vándor Sándor és Révész László Emléke Alapítvány első díját érdemelte ki 2012-ben, és a Chronostychon című, héttel fűvőszenekarra, zongorára és vegyeskarra írt darabomat, amit az általam vezetett Kőszeg Város Fűvőszenekara megalapítás 150. évfordulójára írtam. Ezt a művet idén a jubileum keretében mutattuk be nagy sikerrel.

Az interjúkat a Miskolci Operafesztivál megbízásából Csák Balázs készítette.